

TYÖEHTOSOPIMUKSEN YLEISSITOVUUDEN VAHVISTAMISLAUTAKUNTA

TOIMINTAKERTOMUS 2013

TYÖEHTOSOPIMUKSEN YLEISSITOVUUDEN VAHVISTAMISLAUTAKUNTA

TOIMINTAKERTOMUS 2013

YLEISTÄ

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta perustuu lakiin työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta (56/2001). Se puolestaan liittyy samanaikaisesti annettuun työ-sopimuslakiin (55/2001). Vahvistamislautakunnan tehtävänä on vahvistaa, mitkä työehtosopi-mukset ovat työsopimuslaissa tai erityösopimuslaissa (756/2011) tarkoitetulla tavalla yleissito-via ja mitkä ovat yleissitovuutta vailla.

Vahvistamislautakunnan toimikausi on viisi vuotta. Valtioneuvosto asetti 26.5.2011 lautakunnan sen kolmanneksi toimikaudeksi 1.6.2011 – 31.5.2016.

Vahvistamislautakunta muodostuu sivutoimisesta puheenjohtajasta ja kahdesta sivutoimisesta jäsenestä. Heillä kaikilla on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja heidän sekä muiden jäsenten on oltava työsuhdeasioihin ja työoloihin perehtyneitä. Lautakunnan puheenjohtaja, jäsenet tai hei-dän varajäsenensä valitaan henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantajien eikä työn-tekijöiden etua. Lautakunta voi ottaa sihteerin tai sihteereitä.

Vahvistamislautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä. Se on tehtävässään riip-pumaton. Lautakunnassa käsiteltävät asiat valmistellaan ministeriön työsuojeluosaston työehto-asiainryhmässä, joka toimii muutoinkin lautakunnan toimistona.

Vaikka työehtosopimukset tehdään sopimuskaudeksi kerrallaan, niitä koskevia vahvistamispää-töksiä ei tehdä sopimuskausittain. Kun uudeksi sopimuskaudeksi tehtyä työehtosopimusta on vahvistamislaisissa tarkoitetussa mielessä pidettävä samana kuin sitä, jota aikaisempi päätös kos-kee, ei uutta päätöstä yleensä ole tarpeen tehdä. Yleissitovuutta koskeva päätös on voimassa kunnes lautakunta on uudelleen käsitellyä koskevasta hakemuksesta tai oma-aloitteisesti päättä-nyt toisin tai kunnes työtuomioistuin on käsitellyt lautakunnan uutta päätöstä koskevan valituk-sen.

Työehtosopimus kentässä tapahtuvien muutosten vuoksi vahvistamislautakunta joutuu harkitse-maan, onko vahvistamisen edellytyksissä tai työehtosopimusten yksilöinnissä tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka edellyttävät lautakunnan käsittelyä. Uutta käsittelyä edellyttää työehtosopimuk-sen soveltamisalan muuttuminen ja sopimusosapuolten vaihtuminen. Silloin kun soveltamisala muuttuu tai osapuolet vaihtuvat, sopimusta ei voida enää pitää sinä samana, jota aikaisempi pää-tös koski. Näiden lisäksi esimerkiksi kokonaan uudet ja entisistä sopimuksista yhdistetyt työeh-tosopimukset edellyttävät uusien vahvistamispäätösten tekemistä.

Jotta lautakunta pystyy asianmukaisesti seuraamaan työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä ja työ-ehtosopimusten yleissitovuuden kannalta merkittäviä muutoksia, selvitetään kaikkien valtakun-nallisten työehtosopimusten edustavuus sopimuskausittain samaan tapaan kuin sopimusta en-simmäistä kertaa tarkasteltaessa. Kun oleellisia muutoksia ei ole tapahtunut, vahvistamislauta-kunta toteaa tämän, eikä työehtosopimuksen yleissitovuutta oteta uudelleen käsiteltäväksi. Sopi-muksen osapuolen tai soveltamisalan muututtua vähänkin on yleissitovuusasia jäljempänä tar-kemmin selostetulla tavalla käsitelty uudelleen.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN KOKOONPANO 28.8.2013 SAAKKA

Puheenjohtaja:

Pirkko Kauppinen, hovioikeudenlaamanni, Helsingin hovioikeus
Henkilökohtainen varajäsen Antti Posio, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Pirkko Mäkinen, tasa-arvovaltuutettu
Henkilökohtainen varajäsen Nina Hotti, kärjätuomari, Vantaan kärjäoikeus

Martti Kairinen, professori, Turun yliopisto
Henkilökohtainen varajäsen Raila Kangasperko, hallitusneuvos, työministeriö

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN KOKOONPANO 29.8.2013 ALKAEN

Puheenjohtaja:

Martti Kairinen, emeritusprofessori, Turun yliopisto
Henkilökohtainen varajäsen Antti Posio, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Pirkko Mäkinen, tasa-arvovaltuutettu
Henkilökohtainen varajäsen Nina Hotti, kärjätuomari, Vantaan kärjäoikeus

Tapani Vasama, hovioikeudenlaamanni, Helsingin hovioikeus
Henkilökohtainen varajäsen Raila Kangasperko, hallitusneuvos, työministeriö

Lautakunnan sihteerit

Ari Pulkkinen, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö
Anu Kangasjärvi, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö, (vv. 15.5.2013 -)
Tanja Ylitöyrä, lakimies, 17.10.2013 alkaen

Lautakunnassa käsiteltävien asioiden muut valmistelijat

Tanja Ylitöyrä, lakimies, 16.10.2013 saakka
Leena Alanko, suunnittelija, 1.11.2013 alkaen

Lautakunnan toimiston tehtäviä hoitava henkilökunta

Else Leppälä, osastosihteeri
Hannele Larinen, osastosihteeri
Antti Rautio, toimistosihteeri, (vv. 15.8.2013 alkaen)

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN KOKOUKSET

Vahvistamislautakunta piti viisi kokousta vuoden 2013 aikana. Kokoukset pidettiin lautakunnan toimistossa osoitteessa Kirkkokatu 14.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNASSA KÄSITELLYT ASIAT

Lautakunta seuraa työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä. Koska se voi viran puolesta ottaa yleissitovuusasian uudelleen käsiteltäväkseen, se on tarkastellut yleissitovuuteen vaikuttavia muutoksia työehtosopimuksittain. Käsittelyssä ovat olleet etusijalla ne työehtosopimukset, joiden osalta tarve yleissitovuutta koskevan päätöksen antamiselle on ollut etukäteen arvioiden todennäköisin. Uuden päätöksen antamiselle on ollut tarvetta vain osassa työehtosopimuksia, mutta tarkastelu on ollut käytännössä yhtä perusteellista muidenkin työehtosopimusten osalta.

YLEISSITOVIER TYÖEHTOSOPIMUSTEN KÄÄNTÄMINEN JA JULKAISEMINEN

Vahvistamislautakunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että yleissitovat työehtosopimukset julkaistaan joko suomen tai ruotsin kielellä ja käännöksenä toisella kansalliskielellä. Käytännössä tämä on merkinnyt sitä, että ne sopimukset, joita sopijapuolet eivät tee sekä suomeksi että ruotsiksi käännetään ruotsiksi ja julkaistaan käännöksinä valtion säädöstietopankki Finlexissä. Työehtosopimukset on kääntänyt lautakunnan toimeksiannosta Pasanet Oy.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN TEKEMÄT PÄÄTÖKSET

Vahvistamislautakunta antoi yhteensä 52 päätöstä työehtosopimusten yleissitovuudesta. Yleissitoviksi lautakunta vahvisti 39 työehtosopimusta ja yleissitovuutta vailla oleviksi 10 työehtosopimusta. Kolmea työehtosopimusta ei pidetty enää valtakunnallisena työehtosopimuksena.

Päätös annettiin seitsemästä kokonaan uudesta valtakunnallisesta työehtosopimuksesta. Yksi työehtosopimus vahvistettiin aiemmasta poiketen yleissitovuutta vailla olevaksi. Päätös annettiin 41 sellaisesta työehtosopimuksesta, joita oli pidettävä työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla uusina työehtosopimuksina. Näistä viiden työehtosopimuksen soveltamisala oli laajentunut tai supistunut ja muita työehtosopimuksia pidettiin uusina työehtosopimusosapuolen muutoksen takia.

Uuden päätöksen antaminen todettiin lautakunnassa tarpeettomaksi 47 työehtosopimuksen osalta.

VALITUKSET VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN PÄÄTÖKSISTÄ

Toimintavuonna tehdyistä päätöksistä yhdestä on valitettu työtuomioistuimeen.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN TOIMINTAMENOT 1.1. – 31.12.2013

Palkkiot		
	kokouspalkkiot	800,00
	asiantuntijapalkkiot	20 200,00
	Ta:n sotumaksu	434,53
	VaEL -eläkemaksu	3 933,16
	tapaturmamaksu	76,47
Virallinen lehti		3 951,00
Kirjallisuus		72,73
Yleissitovien työehtosopimusten ruotsintaminen		16 412,36
Muut kulut		749,65
	Yhteensä	46 629,90

Helsingissä 27.2.2014

Puheenjohtaja

Martti Kairinen

Sihteeri

Ari Pulkkinen

Liite

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan vuonna 2013 tarkastelemat työehtosopimukset

Yleissitovat työehtosopimukset

Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten työehtosopimus (2)
 Apteekkien työntekijöiden työehtosopimus
 Autoalan kaupan ja korjaamotoiminnan työehtosopimus
 Autoalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Autonrengasalan työehtosopimus
 Bingotyöntekijöitä koskeva työehtosopimus
 Elintarviketeollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Henkilöstöpalvelualan työehtosopimus
 ICT-alan toimihenkilöiden työehtosopimus
 ICT-alan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Jalometallialan työehtosopimus
 Journalisteja koskeva työehtosopimus
 Kansi- ja konepäällystää sekä sairaanhoitajia koskeva työehtosopimus
 Kaupan työehtosopimus (2)
 Kaupan automiesten työehtosopimus (2)
 Kenkä- ja nahkateollisuuden ja kultaseppäteollisuuden sekä harja- ja sivellinalojen toimihenkilö-
 sopimus (2)
 Kopio- ja tulostusalaa koskeva työehtosopimus
 Kristillisiä järjestöjä koskeva työehtosopimus
 Kuorma-autoalan työehtosopimus
 Lauttaliikennettä koskeva työehtosopimus
 Lentoliikenteen toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Lihateollisuuden asiamiesten työehtosopimus
 Liikenneopetusalan työehtosopimus
 Malmikaivosten työehtosopimus
 Matkatoimistoja koskeva työehtosopimus
 Meijereiden erikoiskoulutuksen saaneiden ja teknisten toimihenkilöiden työehtosopimus
 Mekaanisen metsäteollisuuden toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Mekaanisen metsäteollisuuden työehtosopimus
 Mekaanisen metsäteollisuuden ylempiä toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Metsäalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Metsäalan toimistotyötä koskeva työehtosopimus
 Metsäalan työehtosopimus
 Metsätaimienhoitojen työehtosopimus
 Metsäteollisuus ry:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n välinen työehtosopimus
 Museoiden työehtosopimus
 Neuvonta-alan runkosopimus
 Optikoiden työehtosopimus
 Pahvin- ja Paperinjalostajain yhdistyksen ja Paperiliiton työehtosopimus
 Pahvin- ja paperinjalostusalan toimihenkilöiden työehtosopimus
 Paperiteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Paperiteollisuuden työehtosopimus
 Pelti- ja teollisuuseristysalan työehtosopimus
 Puutarha-alan työehtosopimus

Rahoitusalan työehtosopimus
Rahoitusalan siivoojia koskeva työehtosopimus
Rakennusalan toimihenkilöiden työehtosopimus
Rakennusalan työehtosopimus
Ravintolamuusikkoja koskeva työehtosopimus
Seminologien ja keinosiemennysasemien työehtosopimus
Sosiaalialan järjestöjä koskeva työehtosopimus
Sähköalan työehtosopimus - energia - ICT - verkosto -työehtosopimus
Sähköistysalan työehtosopimus
Säiliöauto- ja öljytuotealaa sekä niihin liittyviä toimintoja koskeva työehtosopimus
Teknisen huollon ja kunnossapidon työehtosopimus (2)
Tekstiilihuoltoalan työehtosopimus
Tilapäisten teatterimuusikkojen työehtosopimus
Turkistuotantoalan työehtosopimus
Turvetuotantoalan työehtosopimus
Tutkimus-, suunnittelu- ja hallinnollisissa tehtävissä olevia korkeakoulututkinnon suorittaneita toimihenkilöitä koskeva Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n ja Rautatievirkamiesliitto ry:n välinen työehtosopimus
Ulkomaanliikenteen kansi- ja konemiehistön sekä taloushenkilökunnan työehtosopimus
Ulkomaanliikenteen matkustaja-alussopimus
Vakuutusalan työehto- ja palkkasopimukset
Varasto- ja kuljetusesimiesten työehtosopimus
Vartiointialan työehtosopimus
Viestinnän Keskusliiton ja Mediaunioni MDU:n välinen työehtosopimus (tekniset toimihenkilöt)
Viestinnän Keskusliiton ja TEAM Teollisuusalojen ammattiliiton / Viestintäalan toimihenkilöt
Grafinet ry:n välinen työehtosopimus
Viestinvälitys- ja logistiikka-alan työehtosopimus
Viestinvälitys- ja logistiikka-alan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
Vähittäiskaupan esimiesten työehtosopimus (2)
Yksityisen laboratorioalan toimihenkilöiden työehtosopimus
Yksityisen opetusalan työehtosopimus (2)
Yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimus
Äänilevytuottajayhtiöiden palveluksessa olevia muusikkoja, laulajia ja kapellimestareita koskeva työehtosopimus

Yleissitovuutta vailla olevat työehtosopimukset

Henkilökohtaisia avustajia koskeva valtakunnallinen työehtosopimus

Huolto- ja kunnossapitoalan työehtosopimus

Kotitalouskone- ja kodintekniikkahuoltoa sekä palveluautomaattialaa koskeva työehtosopimus-

Muuttopalvelualan työehtosopimus

Palkka- ja henkilöstöhallintoalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus

PALTA:n toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus

Palvelulaitosten työnantajajhdistys ry:n ja Terveys- ja sosiaalialan neuvottelujärjestön TSN ry:n välinen työehtosopimus

Palvelulaitosten työnantajajhdistyksen opetusalan työehtosopimus

Rakennustuoteteollisuuden sähkömiesten työehtosopimus

Taloushallintoalaa koskeva työehtosopimus

Testaus- ja laboratorioalan työehtosopimus

Vakinaisten teatterimuusikkojen työehtosopimus

Veneenrakennusteollisuuden työehtosopimus

Viestinnän Keskusliiton ja Ammattiliitto Pro:n välinen työehtosopimus

Viestinnän Keskusliiton ja TEAM Teollisuusalojen ammattiliiton välinen kirjatyöntekijöitä koskeva työehtosopimus

Viheralan työehtosopimus

Yrityskohtaiseksi muuttuneet työehtosopimukset

Luotsaustoimialan työehtosopimus

Suomen riistakeskusta koskeva työehtosopimus (METO ja YTN)

Suomen riistakeskusta koskeva työehtosopimus (Jyty)